

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 15. prosinca 2010.

Veronika Giuliani – prava slika Krista Raspetoga

Draga braćo i sestre!

Danas vam želim predstaviti mističarku koja nije živjela u Srednjem vijeku; riječ je o svetoj Veronici Giuliani, kapucinskoj klarisi. Razlog je taj što 27. prosinca pada 350. obljetnica njezina rođenja. Città di Castello, mjesto u kojem je najduže živjela i umrla, Mercatello – njezino rodno mjesto – i biskupija Urbino, radosno će proslaviti taj događaj.

Veronika se rodila upravo 27. prosinca godine 1660. u Mercatellu, u dolini Metauro, od Francesca Giulianija i Benedette Mancini; posljednja je od sedam kćeri, od koje će još tri prigrliti monaški život; dano joj je ime Orsola. U dobi od sedam godina ostala je bez majke, a otac se seli u Piacenzu gdje obnaša službu glavnog upravitelja carinarnica Parmске grofovije. U tome gradu, Orsola osjeća da u njoj raste želje da posveti život Kristu. Taj je poziv u njoj sve više jačao, tako da je, sa 17 godina, ušla u strogu klauzuru samostana kapucinskih klarisa u Città di Castellu, gdje će ostati cio svoj život. Ondje je dobila ime Veronika, što znači "prava slika" i ona će doista i postati prava slika Krista Raspetoga. Godinu dana kasnije položila je svečane redovničke zavjete: za nju time započinje put suobličenja Kristu po mnogobrojnim pokorama, velikim trpljenjima kao i nekim mističnim iskustvima vezanim uz Isusovu muku: krunjenje trnovom krunom, mistično vjenčanje, rana na srcu i stigme. God. 1716., u dobi od 56 godina, postala je opatica samostana i na tu će službu biti opetovano birana sve do kraja života, 1727. godine, nakon vrlo teške smrtne borbe koja je trajala 33 dana i koja je kulminirala dubokom radošću, tako da su njezine posljednje

riječi bile: "Našla sam Ljubav, Ljubav se dala vidjeti! To je uzrok moje patnje; recite to svima, recite to svima!" (Summarium Beatificationis, 115-120). Dana 9. srpnja napustila je zemaljski šator da susretne Boga. Imala je 67 godina, od čega je pedeset provela u samostanu u Città di Castellu. Svetom ju je 26. svibnja 1839. proglasio papa Grgur XVI.

Veronika Giuliani je bila plodan pisac: pisala je pisma, autobiografske izvještaje, pjesme. No glavni izvor za rekonstruiranje njezine misli ipak je njezin Dnevnik, kojeg je počela pisati 1693.: to je tekst od dvadeset tisuća rukom pisanih stranica, koje pokrivaju razdoblje od trideset i četiri godine života provedenih u klauzuri. Tekst je pisan spontano i kontinuirano, nema brisanja ili ispravaka kao ni interpunkcijskih znakova ili podjela građe na poglavlja ili dijelove prema nekom unaprijed zacrtanom planu. Veronika nije željela sastaviti neko literarno djelo; štoviše, bila je prisiljena zapisati svoja iskustva od oca Girolama Bastianellija, redovnika iz Filippina, u dogovoru s dijecezanskim biskupom Antonijem Eustachijem.

Svetu Veroniku resi duhovnost čija su istaknuta obilježja kristocentričnost i zaručnički odnos s Kristom: ona ima iskustvo da je Krist, vjerni i iskreni Zaručnik, ljubi te želi na tu ljubav odgovoriti sve dubljom i predanijom ljubavlju. Ona sve tumači kroz prizmu ljubavi i to joj ulijeva duboki mir. Sve živi u jedinstvu s Kristom, iz ljubavi prema njemu i s radošću da mu može pokazati ljubav koju može iskazati stvorenje.

Krist s kojim je Veronika duboko sjedinjena jest Krist koji trpi muku, smrt i uskrsnuće; to je Isus u činu prinošenja Ocu radi našeg spasenja. Iz toga iskustva proizlazi također snažna i trpeća ljubav prema Crkvi, u dvojakom obliku: molitve i prinosa. Svetica živi na ovaj način: moli, trpi, traži "sveto siromaštvo", kao potpuno odricanje, gubljenje sebe (usp. Isto, III, 523), upravo da bi bila poput Krista, koji je dao samoga sebe.

Na svakoj stranici svojih spisa Veronika preporučuje nekoga Gospodinu, potkrepljujući svoje molitve zagovora prinošenjem same sebe u svakom trpljenju. Njezino se srce širi za sve "potrebe Crkve", živeći s tjeskobom želju za spasenjem "čitavoga svijeta i svemira" (isto, III-IV, passim). Veronika vapi: "O grešnici, o grešnici... svi vi grešnici i sve vi grešnice dođite k Isusovu srcu; dođite se oprati u kupelji njegove predragocjene krvi... On vas čeka raširenih ruku da vas zagrlji" (isto, II, 16-17). Nadahnuta žarkom ljubavlju, posvećuje sestrama u samostanu pažnju, razumijevanje, oprostjenje; nudi svoje molitve i svoje žrtve za papu, svoga biskupa, svećenike i za sve osobe u potrebi, uključujući duše u čistilištu. Svoju kontemplativnu misiju sažima u ovim riječima: "Mi ne možemo ići propovijedati po svijetu da obraćamo duše, ali smo dužne stalno moliti za sve one duše koje vrijeđaju Boga... osobito našim trpljenjima, to jest u prvom redu raspetim životom" (isto, IV, 877). Naša svetica shvaća to poslanje kao "posredovanje" između ljudi i Boga, između grešnika i Krista Raspetoga.

Veronika živi na dubok način dioništvo u Isusovu trpljenju iz ljubavi, sigurna je da "trpjeti s radošću" predstavlja "ključ ljubavi" (usp. isto, I, 299.417; III, 330.303.871; IV, 192). Ona ističe da

Isus trpi zbog grijeha ljudi, ali također zbog trpljenja koja će njegovi vjerne sluge morati podnijeti tijekom stoljeća, u povijesti Crkve, upravo zbog svoje čvrste i dosljedne vjere: "Njegov vječni Otac", piše u Dnevniku misleći na Isusa u mucu, "dao mu je vidjeti i osjetiti u tome trenutku sve patnje koje imaju podnijeti njegovi izabranici, njegove najdraže duše, to jest one koje će se okoristiti njegovom krvlju i svim njegovim patnjama" (isto, II, 170). Kao što o sebi kaže apostol Pavao: "Radujem se sada dok trpim za vas i u svom tijelu dopunjam što nedostaje mukama Kristovim za Tijelo njegovo, za Crkvu" (Kol 1, 24). Veronika čak ide dotle da traži od Isusa da bude raspeta s Njim: "U jednom trenutku", piše, "vidjeh kako iz njegovih rana izlazi pet sjajnih zraka i sve dođoše pred moje lice. I vidjeh kako te zrake postadoše poput malog plamena. U četiri od njih bili su čavli, a u preostaloj petoj kao neki zlatni mač, sav u plamenu; i taj mi se mač zari posred srce, s jednog kraja na drugi... a čavli mi probodoše ruke i noge. Oćutjeh veliku bol, ali, istodobno, vidjeh i osjetih da sam sva preobražena u Bogu" (Dnevnik, I, 897).

Svetica je uvjerena da već dionica Božjeg kraljevstva, ali istodobno zaziva sve svece nebeske domovine da joj priteknu u pomoć na zemaljskom putovanju njezina darivanja, u očekivanju vječnoga blaženstva; to je stalna čežnja njezina života (usp. isto, II, 909; V, 246). Za razliku od načina propovijedanja toga doba, koje je nerijetkom usredotočeno na "spašavanje vlastite duše", Veronika pokazuje snažni "solidarni" osjećaj, zajedništvo sa svom braćom i sestrama koji se nalaze na putu prema nebu. Pretposljednje, zemaljske, stvari, premda ih je poput svetog Franje cijnila kao Stvoriteljev dar, uvijek su relativne, potpuno podređene Bogu i pod znakom radikalnog siromaštva. U *communio sanctorum* ona razaznaje svoje darivanje Crkvi kao i odnos između Crkve putnice i nebeske Crkve: "Svi su sveci", piše, "ondje gore po Isusovim zaslugama i mucu; ali u svemu onome što je činio naš Gospodin, oni su surađivali, tako da je njihov život bio uređen, vođen istim njegovim djelima" (isto, III, 203).

U Veronikinim spisima nalazimo mnoge biblijske citate, katkad neizravne, ali uvijek točne: ona pokazuje da dobro poznaje sveti tekst, kojim se hrani njezino duhovno iskustvo. Treba, usto, istaknuti kako snažni trenuci Veronikina mističnog iskustva nisu nikada odijeljeni od spasenjskih događaja koji se slave u liturgiji, gdje posebno mjesto zauzima naviještanje i slušanje Božje riječi. Sveto pismo, dakle, prosvjetljuje, pročišćava, potvrđuje Veronikino iskustvo, čineći od nje ženu Crkve. S druge strane, međutim, upravo njezino iskustvo, neobično snažno usidreno u Svetom pismu, navodi na dublje i "duhovno" čitanje samoga svetog teksta. Ona, naime, ne samo da se izražava riječima Svetog pisma, već od njih i živi.

Na primjer, naša svetica često navodi riječi apostola Pavla: "Ako je Bog za nas, tko će protiv nas" (Rim 8, 31; usp. Dnevnik I, 714; II, 116.1021; III, 48). U njezinu slučaju, taj se Pavlov tekst ispunio u samoj njezinoj osobi: "Moja je duša", piše, "povezana s Božjom voljom i ja sam se doista ustalila i jednom zauvijek zaustavila u Božjoj volji. Činilo mi se da me ništa ne može odijeliti od te Božje volje i u srce mi se vratiše baš ove riječi: ništa me neće moći odijeliti od Božje volje, ni tjeskobe, ni muke, ni nevolje, ni prijeziri, ni napasti, ni stvorenja, ni zlodusi, ni tmine pa čak ni sama smrt, jer, u životu i u smrti, želim sve i u svemu Božju volju" (Dnevnik, IV, 272).

Veronika se, na poseban način, pokazuje hrabrom svjedokinjom ljepote i snage Božje ljubavi, koja ju privlači, obuzima, raspaljuje plamen u njezinu srcu. Raspeta je Ljubav ta koja se utisnula u njezino tijelo, kao u tijelo svetog Franje Asiškog, s biljezima Isusovih rana: "Zaručnice moja", šapće mi raspeti Krist, "drage su mi pokore koje činiš za one koji su u mojoj nemilosti... Zatim, odvojivši jednu ruku od križa, dade mi znak da se primaknem njegovu boku... I ja se nađoh u zagrljaju raspetoga. Ono što tada iskusih ne mogu opisati: htjedoh zauvijek ostati u njegovu presvetom boku" (isto, I, 37). Veronika također s Djevicom Marijom ima odnos duboke prisnosti, posvjedočen riječima koje je čula jednoga dana od Gospe i koje prenosi u svojem Dnevniku: "Ja ti dadoh da otpočineš u mojem krilu, da se sjediniš s mojom dušom i da te ona kao na krilima odnese pred Boga" (IV, 901).

Sveta Veronika Giuliani nas poziva da učinimo da u našem kršćanskom životu poraste jedinstvo s Gospodinom, prepuštajući se njegovoj volji s potpunim povjerenjem kao i jedinstvo sa Crkvom, Kristovom zaručnicom; poziva nas da budemo dionici ljubavi i trpljenja Isusa Krista za spasenje svih grešnika; poziva nas da svoj pogled čvrsto upremo u raj, taj cilj našega zemaljskog putovanja, gdje ćemo zajedno s mnoštvom braće i sestara doživjeti radost punog zajedništva s Bogom; poziva nas da se svakoga dana hranimo Božjom riječju da ono unosi toplinu u naše srce i bude smjerokaz u našem životu. Posljednje svetičine riječi mogu se smatrati sažetkom njezina zanosnog mističnog iskustva: "Našla sam Ljubav, Ljubav se dala vidjeti!"